Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B** **KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 2304/2002**

2002 m. gruodžio 20 d.

įgyvendinantis Tarybos sprendimą 2001/822/EB dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos bendrijos asociacijos („Užjūrio asociacijos Sprendimas“)

(OL L 348, 2002 12 21, p. 82)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1424/2007 2007 m. gruodžio 4 d.	L 317	38	2007 12 5

▼B

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 2304/2002

2002 m. gruodžio 20 d.

įgyvendinantis Tarybos sprendimą 2001/822/EB dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos bendrijos asociacijos („Užjūrio asociacijos Sprendimas“)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į Tarybos sprendimą 2001/822/EB ([1]), ypač į jo 23 straipsnį,

atsižvelgdama į valstybių narių Vyriausybių atstovų, posėdžiavusių Taryboje, vidaus susitarimą dėl Bendrijos pagalbos finansavimo ir administravimo pagal Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybių bei Europos bendrijos ir jos valstybių narių partnerystės susitarimo, pasirašyto 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (Benine), finansinį protokolą ir dėl finansinės pagalbos paskirstymo užjūrio šalims bei teritorijoms, kurioms taikoma EB sutarties ketvirta dalis ([2]),

atsižvelgdama į Tarybos reglamentą dėl Europos plėtros fondo finansinio reglamento ([3]) (EPF finansinis reglamentas),

kadangi:

(1) Sprendimas 2001/822/EB (Užjūrio asociacijos sprendimas) reikalauja, kad Komisija priimtų III dalies ir II A-D priedų įgyvendinimo nuostatas, bendradarbiaudama su užjūrio šalimis bei teritorijomis (UŠT) partnerystės sistemos tvarka. Visų pirma 4 straipsnyje yra nustatyta, kad pirmiausia UŠT yra atsakingos už Bendro programavimo dokumento (BPD) ir bendradarbiavimo programų parengimą.

(2) Komisijos pagal Užjūrio asociacijos sprendimo 23 straipsnį priimtos nuostatos turėtų atitikti gero finansų valdymo, partnerystės, papildomumo ir subsidiarumo principus ir užtikrinti, kad vystymosi procesas priklausytų UŠT ir kad pačios UŠT ir Komisija tinkamai vykdytų stebėjimą ir atliktų auditą.

(3) Atsižvelgiant į UŠT specialius poreikius, gebėjimus ir apribojimus, finansinė pagalba turėtų būti teikiama UŠT kaip biudžeto parama, jei UŠT viešųjų išlaidų valdymas yra pakankamai skaidrus, atskaitingas ir veiksmingas. Be to, viešųjų pirkimų procedūros ten turėtų atitikti EPF finansinio reglamento skaidrumo ir atvirumo standartus. Kaip alternatyva biudžeto paramai finansinė pagalba gali būti suteikiama kaip parama projektams ir programoms, kai manoma, jog tai užtikrins veiksmingesnį ir saugesnį jų įgyvendinimą.

(4) Turėtų būti nustatytos nuostatos dėl BPD rengimo, vėlesnės veiklos, audito, vertinimo, persvarstymo ir įgyvendinimo, taip pat dėl atskaitomybės ir finansinių klaidų taisymo. Tokios nuostatos turėtų numatyti Komisijos dalyvavimą tokioje veikloje. Pritaikius jas pagal specifinę UŠT situaciją, jos turėtų atitikti atitinkamas nuostatas struktūrinių fondų srityje ir pagerinti bei palengvinti Komisijos dalyvavimo veiksmingumą.

(5) Siekiant palengvinti UŠT ir AKR valstybių regioninį bendradarbiavimą ir integraciją, turėtų būti taikomos iš esmės tapačios

([1]) OL L 314, 2001 11 30, p. 1.
([2]) OL L 317, 2002 12 15, p. 355.
([3]) Dar nepaskelbtas – COM(2002)290 galutinis, 2002 06 11.

▼B

taisyklės. Tačiau atsižvelgiant į tam tikrų UŠT, kurios negali glaudžiai bendradarbiauti su AKR valstybėmis ir kitomis UŠT, geografinę padėtį, reikėtų taip pat numatyti galimybę, kad regioninės lėšos būtų skiriamos tik vienos UŠT prašymu.

(6) Dėl šiame reglamente numatytų nuostatų buvo konsultuojamasi su UŠT.

(7) Šiame reglamente numatytos nuostatos atitinka EPF-UŠT komiteto, įsteigto pagal Užjūrio asociacijos sprendimo 24 straipsnį, nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I DALIS

DALYKAS IR PRINCIPAI

▼M1

1 straipsnis

Dalykas

Šis reglamentas nustato Komisijos valdomos Bendrijos finansinės pagalbos iš dešimtojo Europos plėtros fondo (EPF), teikiamos užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT), programavimo, įgyvendinimo ir kontrolės procedūras pagal Užjūrio asociacijos sprendimo ir dešimtajam EPF taikomo finansinio reglamento nuostatas.

▼B

2 straipsnis

Papildomumas ir partnerystė

1. EPF paramos programavimas, įgyvendinimas, stebėjimas ir vertinimas atliekamas, glaudžiai bendradarbiaujant UŠT, suinteresuotoms valstybėms narėms ir Komisijai.

2. UŠT užtikrina, kad su visais bendradarbiavimo dalyviais, išvardytais Užjūrio asociacijos sprendimo 5 straipsnio 1 dalies antroje ir trečioje įtraukose, būtų tinkamai tariamasi programavimo procese.

3. UŠT, suinteresuotos valstybės narės ir Komisija skatina bendradarbiavimą ir priemonių, vykdomų pagal šį reglamentą, ir priemonių, vykdomų su įnašais iš Bendrijos biudžeto bei Europos investicijų banko, kitų tarptautinių institucijų ir suinteresuotų valstybių narių vykdomos veiklos nuoseklumą.

II DALIS

PROGRAMUOTINA IR NEPROGRAMUOTINA PARAMA

1 SKYRIUS

Programuotina parama

▼M1

3 straipsnis

Teritorinis programavimas

Veikla, finansuojama negrąžintina parama pagal dešimtąjį EPF vadovaujantis Užjūrio asociacijos sprendimu, programuojama kuo greičiau po dešimtąjį EPF įsteigiančio vidaus susitarimo įsigaliojimo, priimant

▼M1

Bendrąjį programavimo dokumentą (BPD) pagal šio reglamento priede pateiktą modelį.

4 straipsnis

BPD rengimas

1. Kompetentingos UŠT institucijos parengia BPD pasiūlymą, kuo plačiau pasikonsultavusios su suinteresuotais plėtros procesu asmenimis, ir atkreipia dėmesį į buvusias pamokas ir geriausią praktiką.

Kiekvienas BPD pasiūlymas pritaikomas prie kiekvienos UŠT poreikių ir konkrečių aplinkybių. Jame numatomi į rezultatą orientuoti rodikliai, kurie turės būti stebimi, ir skatinama vietos lygiu prisiimti atsakomybę už bendradarbiavimo programas.

2. UŠT, suinteresuota valstybė narė ir Komisija keičiasi nuomonėmis dėl BPD pasiūlymo per atitinkamą delegaciją, jei taikytina.

UŠT pateikia visą būtiną informaciją, įskaitant ekonominio pagrįstumo tyrimų rezultatus, kad Komisija galėtų kuo veiksmingiau įvertinti BPD projektą.

3. Dešimtojo EPF finansinis įnašas iš esmės teikiamas kaip biudžeto parama, išskyrus išimtines ir tinkamai pagrįstas aplinkybes.

Jeigu nėra įvykdytos biudžeto paramos sąlygos, BPD turi būti numatytos priemonės sudaryti sąlygas biudžeto paramai.

Pažymimi visi UŠT atliktos analizės ir Bendrijos analizės skirtumai.

5 straipsnis

Komisijos atliekamas BPD vertinimas

Komisija įvertina BPD pasiūlymą ir nustato, ar jame yra visi būtini elementai ir ar jis atitinka Užjūrio asociacijos sprendimo, šio reglamento ir atitinkamų Bendrijos politikos sričių tikslus.

Komisija taip pat įvertina BPD pasiūlymą ir nustato, ar jame yra visi būtini elementai, leidžiantys Komisijai priimti Užjūrio asociacijos sprendimo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytą sprendimą dėl finansavimo.

Apie gautą projektą ji praneša Europos investicijų bankui.

Nepažeisdama 4 straipsnio 3 dalies, Komisija nusprendžia, ar dešimtojo EPF finansinė pagalba turi būti teikiama kaip biudžeto parama, prieš tai preliminariai įvertinusi viešųjų išlaidų valdymo skaidrumą, atskaitingumą ir veiksmingumą bei viešųjų pirkimų atvirumą ir skaidrumą vadovaujantis dešimtajam EPF taikomame finansiniame reglamente nurodytais standartais, ar ši parama turi būti teikiama kaip parama programoms ir projektams.

6 straipsnis

Regioninės programos

1. 3–5 straipsniai taikomi *mutatis mutandis* finansinei paramai regioniniam bendradarbiavimui ir integracijai pagal Užjūrio asociacijos sprendimo II Aa priedo 3 straipsnio 2 dalį.

Vertindama pasiūlymus, Komisija ypač atsižvelgia į tikėtiną poveikį paramą gaunančios UŠT integracijai regione, kuriam ji priklauso.

Kiek tai įmanoma, užtikrinamas koordinavimas su programomis teritoriniu lygmeniu ir su veiksmais, kuriuose dalyvauja AKR valstybės ir (arba) atokiausi regionai, nurodyti Sutarties 299 straipsnio 2 dalyje. Tam gali prireikti nustatyti prioritetus ir konkrečius išteklius, siekiant stiprinti bendradarbiavimą su AKR valstybėmis ir (arba) atokiausiais regionais,

▼M1

ir bendro intereso veiksmų nustatymo bei atrankos koordinavimo ypatumus.

Prieš įsipareigojimą dėl išlaidų Komisija priima sprendimą dėl finansavimo, taikomą paramai projektams ir programoms.

2. Siekiant pakankamo masto ir didesnio veiksmingumo, regioninių programų, kuriose yra aiškus teritorinis komponentas, finansavimui galima kartu naudoti regionines ir teritorines lėšas.

3. 8 ir 16–30 straipsniai regioninėms programoms taikomi *mutatis mutandis*.

▼B

2 SKYRIUS

Neprogramuotina parama

▼M1

7 straipsnis

Rezervo panaudojimas

1. Komisija Užjūrio asociacijos sprendimo II Aa priedo 3 straipsnio 4 dalies b punkte minėtiems tikslams B rezervo lėšas skirsto remdamasi šio reglamento 22 straipsnyje minėtu svarstymu laikotarpio viduryje. Komisija atitinkamai patikslina jau paskirstytas orientacines sumas ir apie savo sprendimą dėl naujai paskirstytų sumų praneša UŠT ir valstybėms narėms.

2. Kad būtų galima skirti lėšas, nustatytas Užjūrio asociacijos sprendimo 28 straipsnyje ir II D priede, bet kuri UŠT, kuri mano esanti tinkama ten nustatytai paramai gauti, pateikia išsamų pagal Komisijos pateiktą formą parašytą prašymą, kuriame pateikia visą informaciją, kurios reikia jai įvertinti.

Prašymas pateikiamas Komisijai ne vėliau kaip iki kitų metų, einančių po metų, kuriems prašoma papildomos paramos, pabaigos.

Komisija kuo greičiau apie savo sprendimą praneša UŠT.

▼B

III DALIS

ĮGYVENDINIMAS

1 SKYRIUS

Finansinės procedūros

▼M1

8 straipsnis

Įsipareigojimai

1. Įsipareigojimus dėl išlaidų, skirtų UŠT finansinei pagalbai, Komisija numato vadovaudamasi dešimtajam EPF taikomu finansiniu reglamentu.

2. Kai veikla yra numatyta BPD, prieš įsipareigojimą dėl išlaidų Komisija priima sprendimą dėl finansavimo, iš esmės skirto biudžeto paramai, išskyrus išimtines ir tinkamai pagrįstas aplinkybes.

3. Kai veikla nėra numatyta BPD, išlaidas pagal nepaskirstytą B rezervą, atidėtą pagal Užjūrio asociacijos sprendimo II Aa priedo 3 straipsnio 4 dalį, Komisija numato ir įgyvendina pagal dešimtajam EPF taikomą finansinį reglamentą.

▼M1

9 straipsnis

Mokėjimus atliekantys subjektai

UŠT finansinės institucijos, kuriose Komisija, vadovaudamasi dešimtajam EPF taikomu finansiniu reglamentu, atidaro sąskaitas, skirtas bendradarbiavimo su UŠT įgyvendinimui, atlieka „mokėjimus atliekančių subjektų“ funkciją.

Už indėlius, laikomus mokėjimus atliekančiuose Bendrijos subjektuose, mokamos palūkanos.

Mokėjimus atliekantys subjektai už savo paslaugas negauna jokio atlyginimo, ir už lėšų indėlius palūkanos nemokamos.

▼B

2 SKYRIUS

Sutartys

▼M1

10 straipsnis

Bendrieji sutarčių nuostatai

1. Procedūros, reglamentuojančios sutarčių sudarymą, nurodomos finansiniuose susitarimuose.

2. Kai finansinė pagalba skiriama kaip biudžeto parama, taikomos atitinkamos UŠT viešųjų pirkimų procedūros.

3. Visais kitais atvejais, su kuo sudaryti sutartį, nustatoma vadovaujantis dešimtajam EPF taikomo finansinio reglamento nuostatomis.

▼B

11 straipsnis

Mokesčiai ir muitai

1. Sutartims, įgyvendinančioms EPF finansuojamas programas arba projektus, UŠT taiko mokesčius ir muitus, ne mažiau palankius už tuos, kuriuos jos taiko palankiausio režimo valstybėms arba tarptautinėms plėtros organizacijoms, su kuriomis jos palaiko santykius. Nustatant palankiausio režimo statusą (PRS), neatsižvelgiama į atitinkamos UŠT taikomas priemones kitoms UŠT ar AKR valstybėms, ar kitoms besivystančioms šalims.

2. Vadovaujantis šio straipsnio 1 dalimi, Bendrijos finansuojamoms sutartims taikomi šie nuostatai:

a) sutartims paramą gaunančioje UŠT netaikomi žyminiai ar registracijos mokesčiai, nei jokie kiti egzistuojantys ar ateityje atsirasiantys lygiaverčio poveikio mokesčiai; tačiau tokios sutartys yra registruojamos pagal UŠT galiojančius įstatymus, ir už tokią paslaugą gali būti imamas atitinkamas mokestis;

b) pelnas ir (arba) pajamos, uždirbamos vykdant sutartis, yra apmokestinamos pagal atitinkamos UŠT vidaus fiskalinius nuostatus, jei fizinis ar juridinis asmuo, gaunantis tokį pelną ir (arba) pajamas, toje valstybėje turi nuolatinę verslo vietą arba jei sutarties vykdymas trunka ilgiau kaip šešis mėnesius;

c) įmonės, kurioms norint vykdyti darbų sutartis reikia importuoti profesinę įrangą, naudojasi, jei jos to pageidauja, laikinojo įvežimo sistemos, nustatytos tokiai įrangai UŠT naudos gavėjos nacionaliniuose teisės aktuose, privalumais;

d) bet kuri profesinė įranga, reikalinga paslaugų sutartyje apibrėžtoms užduotims atlikti, laikinai įleidžiama į UŠT naudos gavėją pagal jos

▼B

nacionalinius teisės aktus be muitų, mokesčių ar kitų tolygaus poveikio fiskalinių mokesčių, jei tokie muitai ir mokesčiai nėra mokesčiai už suteiktas paslaugas;

e) importas pagal tiekimo sutartis įleidžiamas į UŠT naudos gavėją be muitų, mokesčių ar tolygaus poveikio fiskalinių mokesčių. Tiekimo sutartys atitinkamos UŠT kilmės prekėms tiekti sudaromos, taikant pardavimo iš fabrikų kainą, prie kurios galima pridėti tokius vidaus fiskalinius mokesčius, kurie toje UŠT tokioms prekėms yra taikomi;

f) kuras, tepalai ir angliavandeniliniai rišikliai bei visos medžiagos, naudojamos vykdant darbų sutartis, laikomos nupirktomis vietinėje rinkoje, ir joms taikomos fiskalinės taisyklės pagal UŠT naudos gavėjos vidaus teisės aktus; ir

g) asmeniniai ir namų apyvokos daiktai, kuriuos naudoja fiziniai asmenys, išskyrus vietoje samdomus asmenis, atliekantys paslaugų sutartyje apibrėžtas užduotis, atleidžiami nuo muitų ar importo muitų, mokesčių ir kitų tolygaus poveikio fiskalinių mokesčių, neperžengiant ribų numatytų UŠT naudos gavėjos galiojančiuose nacionaliniuose teisės aktuose.

3. Visi mokesčių ir muitų klausimai, kuriems netaikomos šio straipsnio 1 ir 2 dalys, sprendžiami pagal atitinkamos UŠT teisės aktus.

3 SKYRIUS

Valdantieji ir vykdantieji atstovai

12 straipsnis

Įgyvendinimo procedūros

Nepažeidžiant biudžeto pagalbos, minėtos 8 straipsnio 2 dalyje ir 10 straipsnio 2 dalyje, įgyvendinimo procedūrų, pagal šį reglamentą finansuojamos programos ir projektai įgyvendinami, vadovaujantis 13, 14 ir 15 straipsniais.

▼M1

13 straipsnis

Delegacijos

1. Kai Komisijai atstovauja delegacija, kuriai vadovauja delegacijos vadovas, ji apie tai praneša atitinkamai UŠT. Tokiais atvejais taikomos dešimtajam EPF taikomos finansinio reglamento nuostatos dėl perįgaliotų leidimus duodančių pareigūnų ir apskaitos pareigūnų.

2. Delegacijos vadovas yra pagrindinis asmuo ryšiams su įvairiais atitinkamoje UŠT bendradarbiaujančiais asmenimis palaikyti. Jis bendradarbiauja ir glaudžiai dirba su leidimus duodančiu teritorijos pareigūnu.

3. Delegacijos vadovas gali duoti būtinus nurodymus ir jam perduodami įgaliojimai, siekiant palengvinti ir paspartinti visus veiksmus pagal šį reglamentą.

4. Delegacijos vadovas reguliariai informuoja UŠT valdžios institucijas apie Bendrijos veiklą, kuri gali būti tiesiogiai susijusi su Bendrijos ir atitinkamos UŠT bendradarbiavimu.

14 straipsnis

Leidimus duodantis teritorijos pareigūnas

1. Kiekvienos UŠT Vyriausybė paskiria leidimus duodantį teritorijos pareigūną jai atstovauti visokioje veikloje, finansuojamoje iš EPF išteklių, kuriuos valdo Komisija ir Bankas. Leidimus duodantis terito-

▼M1

rijos pareigūnas paskiria vieną ar daugiau savo pavaduotojų, kad šie jį pavaduotų, kai jis negali vykdyti savo pareigų, ir praneša Komisijai apie tokį paskyrimą. Jei yra įvykdytos su instituciniais gebėjimais ir geru finansų valdymu susijusios sąlygos, leidimus duodantis teritorijos pareigūnas gali perduoti savo atitinkamų programų ir projektų įgyvendinimo funkcijas atsakingai UŠT administracijos institucijai. Leidimus duodantis teritorijos pareigūnas praneša Komisijai apie visus tokius funkcijų perdavimus.

Jeigu Komisija sužino apie procedūrų, susijusių su EPF išteklių valdymu, vykdymo problemas, ji kartu su leidimus duodančiu teritorijos pareigūnu palaiko visus ryšius, kurie yra būtini padėčiai ištaisyti ir imasi visų būtinų veiksmų.

Leidimus duodantis teritorijos pareigūnas prisiima finansinę atsakomybę tik už jam patikėtas vykdomąsias užduotis.

Jei EPF ištekliai valdomi decentralizuotai ir naudojantis papildomais įgaliojimais, kuriuos gali suteikti Komisija, leidimus duodantis teritorijos pareigūnas:

a) atsako už bendradarbiavimo įgyvendinimo koordinavimą, programavimą, reguliarią stebėseną ir metines, laikotarpio vidurio ir laikotarpio pabaigos peržiūras, ir, jei taikytina, koordinavimą su paramą teikiančiais subjektais;

b) glaudžiai bendradarbiaudamas su Komisija, atsako už programų ir projektų parengimą, pateikimą ir vertinimą;

c) rengia paraiškų medžiagą ir prireikus kvietimų teikti pasiūlymus dokumentus;

d) teikia paraiškų medžiagą ir prireikus kvietimų teikti pasiūlymus dokumentus Komisijai tvirtinti, prieš paskelbdamas kvietimus teikti paraiškas ir, kai taikytina, kvietimus teikti pasiūlymus;

e) glaudžiai bendradarbiaudamas su Komisija, skelbia kvietimus teikti paraiškas ir, kai taikytina, kvietimus teikti pasiūlymus;

f) priima paraiškas ir, kai taikytina, pasiūlymus, ir perduoda paraiškų kopijas Komisijai; pirmininkauja atplėšiant vokus su paraiškomis ir priima sprendimus dėl jų nagrinėjimo rezultatų paraiškų galiojimo laikotarpiu, atsižvelgdamas į sutarčių patvirtinimui būtiną laiką;

g) kviečia Komisiją dalyvauti atplėšiant vokus su paraiškomis ir, jei taikytina, pasiūlymais ir praneša Komisijai apie paraiškų nagrinėjimo rezultatus ir siūlymus patvirtinti pasiūlymus sudaryti sutartis ir skirti dotacijas;

h) teikia Komisijai tvirtinti sutartis ir programų sąmatas bei visus jų priedus;

i) pasirašo Komisijos patvirtintas sutartis ir jų priedus;

j) tvirtina ir leidžia išlaidas, neviršydamas jam asignuotų lėšų; ir

k) vykdydamas veiklą atlieka patikslinimus, būtinus tam, kad ekonominiu ir techniniu požiūriu būtų tinkamai įgyvendintos patvirtintos programos arba projektai.

2. Leidimus duodantis teritorijos pareigūnas, vykdydamas veiklą, laikydamasis reikalavimo informuoti Komisiją, priima sprendimus:

a) techniškai derinti ir keisti programų ir projektų detales, jei jos nedaro poveikio priimtam techniniam sprendimui ir neviršija pagal finansavimo susitarimą tikslinimams nustatyto rezervo ribų;

b) keisti vietą projektų ir programų su daugeliu objektų atveju, kai tai yra pateisinama techniniais, ekonominiais ar socialiniais sumetimais;

c) skirti baudas ir nuo jų atleisti vėlavimo atvejais;

d) dėl garantų atleidimo nuo įsipareigojimų veiksmų;

▼M1

e) pirkti prekes vietinėje rinkoje neatsižvelgiant į jų kilmę;

f) naudoti ne UŠT, valstybių narių ar AKR valstybių kilmės statybos įrangą ir mašinas, jei UŠT, valstybėse narėse ar AKR valstybėse panaši įranga ir mašinos nėra gaminamos;

g) sudaryti sutartis dėl subrangos darbų;

h) galutinai priimti darbus, jei preliminariame darbų priėmime dalyvavo Komisija, parašu tvirtino atitinkamus protokolus ir atitinkamais atvejais dalyvavo galutinai priimant darbus, visų pirma tais atvejais, kai preliminaraus darbų priėmimo metu padarytos išlygos reikalauja nemažai papildomo darbo; ir

i) samdyti konsultantus ir kitus techninės pagalbos ekspertus.

3. Be to, leidimus duodantis teritorijos pareigūnas:

a) parengia ir, Stebėjimo komitetui pritarus, Komisijai teikia metinę įgyvendinimo ataskaitą;

b) atlieka 22 straipsnyje nurodytą laikotarpio vidurio peržiūrą;

c) užtikrina, kad subjektai, dalyvaujantys valdant ir įgyvendinant EPF programas, turėtų arba atskirą apskaitos sistemą, arba atitinkamą apskaitos kodą visiems su pagalba susijusiems sandoriams; ir

d) imasi visų būtinų priemonių 16, 19, 24 ir 30 straipsnių įgyvendinimui užtikrinti.

4. Pateikus 21 straipsnyje minėtą metinę įgyvendinimo ataskaitą, Komisija ir leidimus duodantis teritorijos pareigūnas apžvelgia pagrindinius buvusių metų rezultatus.

Po tokios peržiūros Komisija leidimus duodančiam teritorijos pareigūnui gali pateikti pastabų. Leidimus duodantis teritorijos pareigūnas Komisijai praneša apie visus veiksmus, kurių yra imtasi dėl tokių pastabų. Tinkamai pagrįstais atvejais, kai Komisija mano, kad priemonių, kurių yra imtasi, nepakanka, ji gali UŠT ir leidimus duodančiam teritorijos pareigūnui rekomenduoti atlikti patikslinimus, kuriais būtų siekiama pagerinti stebėjimo ir valdymo priemonių veiksmingumą, ir kartu nurodyti tokių rekomendacijų motyvus.

Gavęs tokias rekomendacijas, leidimus duodantis teritorijos pareigūnas vėliau įrodo, kokių priemonių imtasi, siekiant pagerinti stebėjimo ar valdymo priemones, arba paaiškina, kodėl tokių priemonių nebuvo imtasi.

▼B

15 straipsnis

Regiono suinteresuotieji asmenys

1. Regioninių programų pasiūlymus teikia

a) bent du UŠT leidimus duodantys pareigūnai; arba

b) išimties atvejais, vienas UŠT leidimus duodantis teritorijos pareigūnas, kai veikloje, nurodytoje Užjūrio asociacijos sprendimo 16 straipsnio 1 dalies b-e punktuose, dalyvauja tik viena UŠT.

2. Regionines programas įgyvendina leidimus duodantis teritorijos pareigūnas arba pasiūlyme nurodyta organizacija.

▼B

IV DALIS

STEBĖJIMAS, PERŽIŪRA, AUDITAS IR VERTINIMAS

1 SKYRIUS

Stebėjimas

16 straipsnis

UŠT atsakomybė

1. Nepažeisdama Komisijos atsakomybės už Bendrijos finansinės pagalbos įgyvendinimą, UŠT prisiima pirmos instancijos atsakomybę už tokios pagalbos finansų kontrolę.

Tuo tikslu leidimus duodantis teritorijos pareigūnas:

a) nustato ir įgyvendina valdymo ir kontrolės priemones taip, kad užtikrintų ekonomišką ir teisingą Bendrijos lėšų panaudojimą. Atitinkama vidaus ir išorės finansų kontrolę pagal tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus vykdo kompetentinga finansų kontrolės institucija, kuri vykdydama šią funkciją turi būti nepriklausoma;

b) teikia Komisijai šių priemonių aprašymą;

c) užtikrina, kad parama bus valdoma pagal visas taikytinas taisykles ir kad jos žiniai atiduotos lėšos bus naudojamos pagal gero finansų valdymo principus;

d) tvirtina, kad Komisijai pateiktos išlaidų ataskaitos yra tikslios ir kad jos yra apskaičiuotos taikant apskaitos sistemas, remiantis patikrinamais pirminiais dokumentais;

e) pasibaigus kiekvienam programavimo laikotarpiui, Komisijai teikia ataskaitą, kurią parengia asmuo ar skyrius, vykdantis funkciją, nepriklausomą nuo paskirtos valdymo institucijos. Šioje ataskaitoje apibendrinamos ankstesniaisiais metais atliktų patikrinimų rezultatai ir įvertinamas prašymo išmokėti galutinį likutį pagrįstumas bei sandorių, kuriems taikomas galutinė išlaidų pažyma, teisėtumas ir teisingumas. Prie šios pažymos UŠT gali pridėti savo nuomonę, jie jos mano esant reikalinga;

f) bendradarbiauja su Komisija, užtikrindamas, kad EPF ištekliai būtų naudojami pagal gero finansų valdymo principus;

g) užkerta kelią klaidoms, jas nustato ir taiso, praneša apie jas Komisijai pagal taisykles ir Komisiją nuolat informuoja apie administracinių ir teisinių procesų raidą;

h) atgauna prarastas dėl aptiktų klaidų lėšas ir atitinkamais atvejais reikalauja palūkanų už pavėluotus mokėjimus;

i) imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų laikomasi orientacinės programos nuostatų, įskaitant įsipareigojimų ir programavimo metu susitartų išmokų vykdymo; ir

j) tiria visas įgyvendinimo vėlavimo priežastis ir siūlo tinkamas priemones padėčiai ištaisyti.

2. Kiekvienais metais Komisijai siunčiamas audito planas ir apibendrinti atlikto audito rezultatai.

Audito ataskaitos yra Komisijos žinioje.

▼B

17 straipsnis

Koordinavimas

1. Komisija ir UŠT, atstovaujamos leidimus duodančio teritorijos pareigūno, bendradarbiauja ir koordinuoja tikrinimų planus, metodus ir atlikimą, kad atliekami patikrinimai būtų kuo naudingesni. Jos nedelsdamos keičiasi atliktų patikrinimų rezultatais.

2. Bent kartą per metus tiriama ir įvertinama:

a) UŠT ir Komisijos atliktų tikrinimų rezultatai;

b) visos kitų nacionalinių ar Bendrijos kontrolės įstaigų ar institucijų pastabos;

c) pastebėtų klaidų finansinis poveikis, taikytos priemonės ir priemonės, kurių dar reikia imtis joms ištaisyti, ir prireikus valdymo bei kontrolės sistemų koregavimas.

3. Atlikus tyrimą ir vertinimą pagal šio straipsnio 2 dalį, nepažeisdama priemonių, kurių UŠT turi nedelsdamos imtis pagal 16 straipsnį, Komisija gali pateikti samprotavimus visų pirma apie bet kokių aptiktų klaidų finansinį poveikį.

Šie samprotavimai pateikiami atitinkamos UŠT leidimus duodančiam teritorijos pareigūnui, prireikus, kartu su prašymu imtis ištaisomųjų priemonių, kad būtų ištaisyti nustatyti valdymo trūkumai ir tos aptiktos klaidos, kurios dar neištaisytos.

UŠT suteikiama galimybė pateikti savo pastabas apie tuos samprotavimus.

18 straipsnis

Stebėjimo komitetai

1. Stebėjimo komitetas prižiūri kiekvieno BPD įgyvendinimą.

UŠT institucijos įsteigia stebėjimo komitetą ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo BPD patvirtinimo.

2. Stebėjimo komitetui vadovauja leidimus duodantis teritorijos pareigūnas arba jo atstovas.

Stebėjimo komiteto darbe patarėjo teisėmis gali dalyvauti Komisijos atstovas ir atitinkamais atvejais Europos investicijų banko atstovas.

Komitete yra UŠT, Komisijos ir atitinkamos valstybės narės paskirtų institucijų ar įstaigų ir atitinkamais atvejais Europos investicijų banko ir (arba) bet kurios kitos bendrai finansuojančios institucijos atstovai. Kai už projekto įgyvendinimą yra atsakingos regioninės ar vietos savivaldos institucijos bei privačios įmonės, kurios tiesiogiai rūpinasi projektu, jos taip pat turi savo atstovą tokiuose komitetuose.

3. Stebėjimo komitetas parengia savo paties darbo tvarkos taisykles pagal atitinkamos UŠT institucinę, teisinę ir finansinę sistemas ir dėl jų susitaria su leidimus duodančiu teritorijos pareigūnu.

4. Stebėjimo komiteto posėdžiams leidimus duodantis teritorijos pareigūnas teikia pažangos ataskaitas pagal Komisijos pateiktą standartinį modelį. Komisija tokią ataskaitą gauna likus ne daugiau kaip 15 darbo dienų iki numatyto posėdžio.

5. Siekdamas patikrinti paramos įgyvendinimo veiksmingumą ir kokybę, stebėjimo komitetas:

a) reguliariai apžvelgia padarytą pažangą, siekiant konkrečių BPD tikslų;

b) nagrinėja 22 straipsnyje minėtas laikotarpio viduryje atliktas peržiūras, prieš jas siunčiant Komisijai;

▼B

c) svarsto ir tvirtina metines ir galutines įgyvendinimo ataskaitas, prieš jas siunčiant Komisijai;

d) svarsto ir tvirtina visus pasiūlymus iš dalies keisti BPD turinį.

19 straipsnis

Stebėjimo rodikliai

Leidimus duodantis teritorijos pareigūnas ir stebėjimo komitetas vykdo stebėjimą, remdamiesi BPD nurodytais rodikliais.

Rodikliai nustatomi, atsižvelgiant į orientacinius Komisijos pateiktus metodus.

Jie turi būti susieti su konkrečiu projektų pobūdžiu bei jų tikslais ir juose turi atsispindėti:

a) tai, kas į projektą įdedama, tai, kas iš jo gaunama, jo rezultatai ir kuo išsamesnis poveikis;

b) įvykdytas etapas, fiziškai įgyvendinant paramą;

c) finansinio plano raida.

2 SKYRIUS

Peržiūra

20 straipsnis

Peržiūros procesas

1. Finansinis bendradarbiavimas turi būti pakankamai lankstus ir, rengiant visų pirma metinę įgyvendinimo ataskaitą arba atitinkamais atvejais metinę BPD peržiūrą, minėtą 21 straipsnio 5 dalyje, užtikrinti, kad veikla visuomet atitiktų Užjūrio asociacijos sprendimo tikslus, ir joje būtų atsižvelgiama į ekonominės padėties pokyčius.

2. Išimtinėmis aplinkybėmis, minėtomis humanitarinės pagalbos ir pagalbos ypatingais atvejais nuostatose, peržiūra gali būti atlikta bet kurios šalies prašymu.

21 straipsnis

Metinė įgyvendinimo ataskaita

1. Leidimus duodantis teritorijos pareigūnas Komisijai metines įgyvendinimo ataskaitas pateikia per tris mėnesius nuo kiekvienų įgyvendinimo metų, praėjusių nuo BPD priėmimo, pabaigos.

2. Metinėje BPD įgyvendinimo ataskaitoje pateikiamas bendras programos įgyvendinimo įvertinimas ir atsižvelgiama į atitinkamos stebėjimo ir vertinimo veiklos rezultatus.

3. Ši ataskaita rengiama vietoje ir per 60 dienų ją galutinai suderina leidimus duodantis teritorijos pareigūnas, stebėjimo komitetas ir atitinkamais atvejais atitinkamos delegacijos vadovas.

4. Joje visų pirma įvertinama:

a) pagrindiniame sektoriuje (sektoriuose) pasiekti rezultatai, kurie matuojami pagal nustatytus tikslinius bei poveikio rodiklius ir sektorių politikos įsipareigojimus;

b) visi projektai ir programos, kurie susiję su nepagrindiniais sektoriais ir (arba) sudaro daugiamečių programų dalį;

c) išteklių, skirtų nevalstybiniams subjektams, panaudojimas;

▼B

d) einamosios veiklos veiksmingas įgyvendinimas ir įsipareigojimų bei mokėjimų tvarkaraščio laikymasis; ir

e) programavimo pratęsimas ateinantiems metams.

5. Atitinkamais atvejais metinė peržiūra atliekama, remiantis ataskaita partnerystės posėdžiui, kaip nustatyta Užjūrio asociacijos sprendimo 7 straipsnyje.

▼M1

22 straipsnis

Laikotarpio vidurio peržiūra

1. Laikotarpio vidurio peržiūra atliekama siekiant ištirti BPD pradinius rezultatus, jų svarbą ir įvykdytus planus.

Joje taip pat įvertinamas finansinių išteklių panaudojimas ir stebėjimo bei įgyvendinimo veikla.

2. Laikotarpio vidurio peržiūra atliekama Komisijos atsakomybe, bendradarbiaujant su leidimus duodančiu teritorijos pareigūnu ir atitinkama valstybe nare.

Laikotarpio vidurio peržiūra paprastai atliekama praėjus 30–42 mėnesiams nuo dešimtąjį EPF įsteigiančio vidaus susitarimo įsigaliojimo.

BPD gali būti numatytas kitoks terminas, visų pirma susijęs su rodiklių, priimtų biudžeto paramos atveju, persvarstymu.

Laikotarpio vidurio peržiūrą atlieka nepriklausomas vertintojas, ji pateikiama Stebėjimo komitetui ir vėliau siunčiama Komisijai.

3. Komisija išnagrinėja peržiūros tikslingumą ir kokybę, įskaitant EPF skirtus finansus, taikydama BPD apibrėžtus kriterijus.

▼B

3 SKYRIUS

Auditas

23 straipsnis

Auditas

1. Nepažeisdami paramą gaunančių šalių atliekamų patikrinimų, Komisija ir Audito Rūmai gali per savo darbuotojus ir tinkamai įgaliotus atstovus atlikti vietoje techninį arba finansų auditą, įskaitant EPF finansuojamos veiklos ir valdymo bei kontrolės sistemų atrankinius patikrinimus ir finansų auditą, įspėję mažiausiai prieš vieną darbo dieną.

Komisija apie patikrinimus įspėja atitinkamą UŠT, kad gautų visą reikalingą pagalbą. Tokiuose patikrinimuose gali dalyvauti atitinkamos UŠT pareigūnai ir tarnautojai. Komisija gali reikalauti, kad atitinkama UŠT vietoje patikrintų vieno ar kelių sandorių teisingumą. Tokiuose patikrinimuose gali dalyvauti Komisijos pareigūnai ir tarnautojai.

2. Paramą gaunančios šalys Komisijos tarnyboms ir Audito Rūmams padeda atlikti auditą, susijusį su EPF išteklių panaudojimu.

24 straipsnis

Audito seka

1. UŠT valdymo ir kontrolės sistemos užtikrina pakankamą audito seką pagal kiekviename finansavimo susitarime nustatytas sąlygas.

2. Audito seka yra pakankama, kai:

▼B

a) apskaitos įrašai, daromi atitinkamame valdymo lygyje, teikia išsamią informaciją apie faktiškai padarytas išlaidas EPF finansuojamoje veikloje. Apskaitos įrašuose yra nurodyta data, kada jie yra padaryti, kiekvieno išlaidų straipsnio suma, pirminiai dokumentai ir mokėjimo data bei būdas. Pridedami būtini dokumentiniai įrodymai (pavyzdžiui, sąskaitos faktūros);

b) atitinkamu valdymo lygiu taip pat yra laikomos techninės specifikacijos ir veiklos finansinis planas, pažangos ataskaitos, dokumentai, susiję su tvirtinimo, paraiškų konkursais ir sutarčių sudarymo procedūromis, ir finansuojamų produktų bei paslaugų tikrinimo ataskaitos;

c) tais atvejais, kai apskaitos duomenys perkeliami į kompiuterines laikmenas, visos atitinkamos institucijos ir įstaigos iš žemesnio lygio gauna pakankamą informaciją, kuri pateisina jų apskaitos įrašus ir aukštesniam lygiui teikiamas sumas, taip siekiant užtikrinti pakankamą audito seką nuo visų apibendrintų Komisijai patvirtintų sumų iki atskirų išlaidų straipsnių ir galutinių gavėjų ir įstaigų bei įmonių, vykdančių veiklą, lygio pirminių dokumentų.

3. Leidimus teikiantis teritorijos pareigūnas imasi visų šiam straipsniui įgyvendinti reikalingų priemonių.

4 SKYRIUS

Įvertinimas

25 straipsnis

Įvertinimas

1. BPD įvertinime vertinamas išteklių panaudojimas, pagalbos veiksmingumas ir našumas bei jos poveikis, ir, remiantis turimais įvertinimo rezultatais, jame daromos išvados ir rekomendacijos.

Įvertinime atsispindi veiksniai, kurie prisidėjo prie įgyvendinimo sėkmės ar nesėkmės, pasiekimai ir rezultatai, įskaitant jų tvarumą.

2. Už BPD įvertinimus atsako Komisija, šią savo veiklą koordinuodama su stebėjimo komitetu.

3. Įvertinimo programos metmenys turėtų būti nurodyti BPD.

Įvertinimuose visų pirma:

a) teikiamas reguliarus ir nepriklausomas Fondo veiksmų ir veiklos vertinimas, lyginant planuojamus rezultatus ir tikslus su faktiškai pasiektais rezultatais ir įvykdytais tikslais; ir tokiu būdu:

b) leidžia UŠT, valstybėms narėms ir Komisijai įgytą patirtį pritaikyti, projektuojant ir įgyvendinant būsimą politiką ir veiklą.

4. Įvertinimo rezultatai turi būti prieinami visuomenei.

26 straipsnis

Įvertinimo procedūros

Nepažeidžiant UŠT ar Komisijos atliekamų įvertinimų, programų, projektų ir kitos BPD įgyvendinimo veiklos įvertinimą gali atlikti kartu UŠT ir Komisija, bendradarbiaudamos su atitinkama valstybe nare.

▼B

V DALIS

FINANSINIAI PATIKSLINIMAI

▼M1

27 straipsnis

EPF skirtų lėšų patikslinimas

Naudodamasi stebėjimo, audito ir įvertinimų rezultatais ir atsižvelgdama į Stebėjimo komiteto pastabas, Komisija savo iniciatyva arba atitinkamos UŠT siūlymu gali tikslinti pradinio BPD sumas ir sąlygas, atsižvelgdama į einamuosius poreikius ir tos UŠT pasiektus rezultatus ir į naujausius turimus tos UŠT statistinius duomenis.

Šis patikslinimas paprastai atliekamas vykdant 22 straipsnyje nurodytą laikotarpio vidurio peržiūrą, pažeidimų atveju – per kuo trumpesnį laiką, pagal Užjūrio asociacijos sprendimo 24 straipsnyje nustatytą tvarką.

▼B

28 straipsnis

Mokėjimų sustabdymas

1. Komisija sustabdo mokėjimus ir, nurodžiusi priežastis, paprašo, kad UŠT pateiktų savo pastabas ir atitinkamais atvejais per nustatytą laiką atliktų visus ištaisymus, kai atlikusi būtinus patikrinimus, ji padaro išvadą, kad:

a) UŠT nesilaiko savo įsipareigojimų; arba

b) visas BPD arba tam tikra jo dalis nepateisina viso EPF įnašo ar jo dalies; arba

c) valdymo ir kontrolės sistemoje yra rimtų trūkumų, dėl kurių gali atsirasti sisteminės klaidos.

2. Atitinkamai UŠT suteikiami du mėnesiai, per kuriuos ji gali atsakyti į prašymą pateikti savo pastabas ir atitinkamais atvejais atlikti ištaisymus, išskyrus tinkamai pateisintus atvejus, kai Komisija gali sutikti skirti tam ilgesnį laiką.

3. Kai UŠT nesutinka su Komisijos pastabomis, Komisija UŠT ir atitinkamą valstybę narę pakviečia į partnerystės posėdį, kuriame visos šalys stengiasi pasiekti susitarimą dėl pastabų ir darytinų išvadų.

Kai UŠT nesutinka su Komisijos pastabomis ir sušaukia *ad hoc* partnerystės posėdį, trijų mėnesių laikotarpis pagal šio straipsnio 5 dalį, per kurį Komisija gali priimti sprendimą, pradedamas skaičiuoti nuo partnerystės posėdžio dienos.

4. Kai Komisija pasiūlo ištaisyti finansines klaidas, UŠT suteikiama galimybė įrodyti, pateikus tyrimui atitinkamas bylas, kad faktinė klaida buvo mažesnė nei Komisija nustatė.

Išskyrus tinkamai pateisintus atvejus, tokiam tyrimui skirtas laikas neturi būti ilgesnis kaip du mėnesiai, nuo dviejų mėnesių laikotarpio, nurodyto šio straipsnio 1 dalyje, pabaigos.

Per nustatytą laiką Komisija atsižvelgia į UŠT pateiktus įrodymus.

5. Jei nepasiekiama susitarimo ir UŠT neištaiso klaidų per šio straipsnio 2 dalyje nurodytą laikotarpį, Komisija atsižvelgia į UŠT ir valstybių narių pastabas ir per tris mėnesius nusprendžia:

a) sumažinti išmokamas sumas; arba

b) ištaisyti finansines klaidas, atšaukdama visas ar dalį EPF skirtų lėšų.

6. Nepažeisdama šio straipsnio 1–5 dalių, Komisija, tinkamai patikrinusi, gali sustabdyti visus tarpinius mokėjimus ar jų dalį, kai ji

▼B

nustato, kad atitinkamos išlaidos yra susijusios su neištaisyta rimta klaida ir kad nedelsiant reikia imtis priemonių.

Komisija atitinkamai UŠT praneša apie priemones, kurių imamasi, ir jų priežastis. Jei per penkis mėnesius sustabdymo priežastis nepanaikinama arba jei atitinkama UŠT Komisijai nepraneša apie priemones, kurių ji ėmėsi rimtai klaidai ištaisyti, taikomos 30 straipsnyje nustatytos nuostatos.

▼M1

29 straipsnis

Sumų susigrąžinimas ir grąžinamos sumos

1. Visos sumos, kurias reikia grąžinti Komisijai, grąžinamos iki susigrąžinimo pavedime, parengtame pagal dešimtajam EPF taikomą finansinį reglamentą, nustatytos datos. Ta data yra paskutinė antro mėnesio nuo pavedimo išdavimo datos diena.

2. Vėluojant grąžinti sumas, nuo jų skaičiuojami delspinigiai nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytos datos iki faktinio grąžinimo dienos. Tokiems delspinigiams taikoma norma, kurią Europos centrinis bankas taikė savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms pirmą mėnesio, kurį turi būti grąžintos sumos, darbo dieną, padidinus ją vienu su puse procentinio punkto.

3. Leidimus duodantis teritorijos pareigūnas tvarko gražintinų jau išmokėtų iš Bendrijos pagalbos sumų apskaitą ir užtikrina, kad sumos būtų grąžinamos be jokio nepateisinamo vėlavimo.

Gavėjas grąžina visas grąžintinas sumas kartu su delspinigiais, išskaitydamas atitinkamas sumas iš Komisijai teikiamos kitos savo išlaidų ataskaitos ir prašymo išmokėti arba, kai to nepakanka, grąžindamas sumas Bendrijai.

Leidimus duodantis teritorijos pareigūnas Komisijai kartą per metus siunčia ataskaitą apie grąžintinas tą dieną sumas, suskirstytas pagal susigrąžinimo procedūrų pradžios metus.

▼B

VI DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30 straipsnis

Informacija ir viešumas

1. UŠT užtikrina, kad EPF programos būtų pakankamai viešos, kad:

a) plačioji visuomenė žinotų apie Bendrijos vaidmenį tokiose programose;

b) potencialūs paramos gavėjai ir profesinės organizacijos žinotų apie teikiamas galimybes.

2. Paramą gaunančios šalys visų pirma užtikrina, kad būtų pastatytos gerai matomos demonstracinės lentos, kuriose būtų nurodyti Bendrijos finansuojami fiziniai projektai kartu su Bendrijos logotipu, ir kad Bendrijos institucijų atstovai dalyvautų svarbiausiuose viešuose renginiuose, susijusiuose su EPF remiamomis programomis.

31 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

▼B

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼M1

PRIEDAS

TIPINĖ UŽJŪRIO ŠALIŲ IR TERITORIJŲ BENDRŲJŲ PROGRAMAVIMO DOKUMENTŲ STRUKTŪRA PAGAL DEŠIMTĄJĮ EPF

Visą tekstą, įskaitant santrauką ir 1–6 skyrius, turėtų sudaryti ne daugiau kaip 15 puslapių (*Word* skaičiavimas) ir priedai.

A DALIS. BENDRADARBIAVIMO STRATEGIJA

Santrauka

BPD pradžioje turėtų būti pateikiama pusės puslapio santrauka. Joje turėtų būti aptarti pagrindiniai sunkumai, su kuriais UŠT vidutiniu ar ilguoju laikotarpiu susiduria politikos, institucijų, ekonomikos, socialinėje ar aplinkosaugos srityse, pagrindinis BPD tikslas, pagrindinės priežastys, kodėl pasirinkta tikslinė sritis, ir bendras lėšų paskirstymas.

1 skyrius. EB bendradarbiavimo tikslai

Šiame skyriuje aiškiai nurodyti plataus masto EB bendradarbiavimo tikslai, nustatyti EB sutartyje, Užjūrio asociacijos sprendime, tarptautiniuose susitarimuose ir naujausiame pranešime dėl EB vystymosi politikos.

2 skyrius. Politinės, ekonominės, socialinės ir aplinkosaugos padėties vertinimas

Čia turėtų būti aptarti pagrindiniai vidaus politikos pokyčiai ir (arba) klausimai bei reikšmingi išorės aspektai, įskaitant politinę padėtį, prekybos aspektus, ekonominę ir socialinę padėtį, aplinkosaugos klausimus ir galiausiai esamų politikos sričių ir vidutinio laikotarpio siekių tvarumą.

Tai turėtų būti analitinio, o ne vien aprašomojo pobūdžio tekstas. Analizė turi būti pagrįsta dialogu, parengta glaudžiai bendradarbiaujant su kitais paramą teikiančiais subjektais (jei taikytina) ir nevyriausybinių organizacijų atstovais.

Prireikus reikėtų atkreipti ypatingą dėmesį į tarptautinių gero valdymo principų įgyvendinimą finansų, mokesčių ir teismų srityse bei reformų šioje srityje mastą ir tvarkaraštį.

Taip pat ypatingą dėmesį reikėtų atkreipti į naujausių statistinių duomenų prieinamumą.

3 skyrius. UŠT politinė darbotvarkė

Šiame skyriuje turėtų būti glaustai aprašyti valdžios tikslai ir siekiai, nurodyti oficialiuose politiniuose dokumentuose, vidutinio laikotarpio ar ilgalaikiuose planuose, reformų strategijose ar vystymo programose. Šis skyrius turėtų būti užbaigtas nurodymu, kaip valdžia siūlo pasiekti šiuos tikslus.

4 skyrius. Buvusio ir tebevykstančio EB bendradarbiavimo įvertinimas

Šiame skyriuje turėtų būti trumpai aprašyti praeityje vykusio ir tebevykstančio EB bendradarbiavimo rezultatai ir įgyta patirtis. Turėtų būti apsvarstytos su atitinkamais UŠT, konkrečių sektorių ar projektų vertinimais susijusios rekomendacijos.

Dalyje apie tvarumą (EB politikos sričių derinys) turėtų būti įvertinti BPD ir kitų Bendrijos politikos sričių, išteklių ir priemonių ryšiai. Turėtų būti nurodytos ES valstybių narių ir kitų paramą teikiančių subjektų (jei taikytina) programos. Ypatingą dėmesį reikėtų skirti teritorinių ir regioninių programų koordinavimui ir bendradarbiavimui su AKR valstybėmis ir Sutarties 299 straipsnio 2 dalyje minimais atokiausiais regionais.

5 skyrius. Atsako strategija

Šiame skyriuje turėtų būti nurodytos pasirinktos strateginės EB bendradarbiavimo kryptys, nurodant, ties kuria sritimi ir (arba) sektoriumi bus sukoncentruota parama. Šios kryptys turėtų logiškai išplaukti iš:

— EB politikos tikslų;

— UŠT padėties ir jos vystymosi strategijos analizės, nustatant paramos strategijos svarbą ir tvarumą;

— išvadų, kurios buvo padarytos atsižvelgiant į bet kurį „politikos sričių derinį“ ir (arba) tvarumo analizę;

— orientacinio turimų lėšų kiekio;

▼M1

— patirties, įgytos iš buvusios ir tebevykdomos EB veiklos;

— papildomumo, atsižvelgiant į kitų pagrindinių paramą teikiančių subjektų paramą ir UŠT Vyriausybės programas. Bendrijos pagalba turėtų būti skiriama toms sritims, kuriose ji turi lyginamąjį pranašumą ar konkrečios patirties.

Šiame skyriuje taip pat turėtų būti glaustai įvertinti instituciniai gebėjimai ir, kai taikytina, aptartas galimas poreikis imtis veiksmų institucinio ir gebėjimų vystymo srityje arba prireikus remti veiksmus, skirtus stiprinti valdymą, įskaitant finansų, mokesčių ir teismų srityse, kai taikytina.

Kai parama programoms ar projektams siūloma kaip finansavimo priemonė, turėtų būti aprašytos išimtinės ir tinkamai pagrįstos aplinkybės, neleidžiančios teikti pagalbos kaip biudžeto paramos. Jei nėra įvykdytos biudžeto paramos teikimo sąlygos, reikėtų aprašyti, kokių priemonių bus imtasi siekiant užtikrinti, kad būtų sukurtos sąlygos biudžeto paramai skirti.

B DALIS. TERITORIJOS PROGRAMA

6 skyrius. Teritorijos programa

Šiame skyriuje turi būti pristatyta UŠT teritorijos programa, pagrįsta strategine analize ir visiškai su ja suderinta. Teritorijos programa yra sudedamoji BPD dalis ir ją turėtų sudaryti šie skirsniai:

A VARIANTAS. SEKTORINĖS POLITIKOS PARAMOS PROGRAMA

Identifikaciniai duomenys

Pavadinimas			
Bendra vertė	*Nurodyti: EB įnašas ir, jei taikytina, paramą gaunančios UŠT (ir kitų paramą teikiančių subjektų, jei taikytina) įnašas*		
Pagalbos metodas / valdymo būdas	Sektorinės politikos paramos programa: — sektorinė biudžeto parama (centralizuotas valdymas); — bendro finansavimo fondas (pulas) (centralizuotas (tiesioginis arba netiesioginis) / decentralizuotas / arba jungtinis valdymas); — projekto metodas (centralizuotas (tiesioginis arba netiesioginis) / decentralizuotas/jungtinis valdymas).		
DAC-kodas		Sektorius	

1. *Loginis pagrindimas ir UŠT padėtis*

Ekonominė ir socialinė padėtis

Pagrindinės makroekonominės padėties vertinimo išvados, visų pirma vidutinio laikotarpio ir ilgalaikės perspektyvos požiūriu.

Jei biudžeto parama naudojama kaip finansavimo priemonė, būtina nurodyti:

— makroekonominę padėtį: BVP struktūra, naujausi ekonominės veiklos rezultatai ir numatomos tendencijos, apimančios BVP augimą ir infliaciją; viešieji finansai, biudžeto deficitas, skolų našta ir įsiskolinimų suma; išlaidų dalis pagrindiniuose sektoriuose; einamųjų mokėjimų ir kapitalo sąskaitos balansas, rezervai; pinigų politikos padėtis; išorės paramos vaidmuo ekonomikoje; santykiai su Tarptautiniu valiutos fondu.

— Duomenys apie skurdą ir jo tendencijos: realiojo BVP pokyčiai vienam gyventojui; augimo tempo ir siekio mažinti skurdą derėjimas; tyrimų skurdo srityje rezultatai; pagrindinių socialinių rodiklių padėtis, palyginti su kitomis valstybėmis; paskutinių metų rodiklių pokyčiai (jei tokios informacijos yra).

— Kad yra įvykdytas atitinkamas tinkamumo gauti biudžeto paramą kriterijus, t. t. kad yra susiklosčiusi pakankamai stabili makroekonominė padėtis.

Paramą gaunančios UŠT bendradarbiavimo politika

Pagrindiniai politiniai ir strateginiai prioritetai bei kryptys:

— pagrindinės nacionalinės vystymosi politikos ir strategijos ypatybės (esamos padėties analizė, politikos ir strategijos nurodymas, veiksmų planas (-ai), vidutinio laikotarpio finansinės perspektyvos ir biudžetas, veiklos rezultatų matavimai, stebėsena ir vertinimas);

▼M1

— politikos ir strategijos realumas (pvz., augimo ir skurdo mažinimo santykis, strateginės kryptys);

— kiek politiką ir strategiją formuoja Vyriausybė apskritai ir atitinkamo sektoriaus ministerija konkrečiai.

Valdžios sektoriaus programa

Valdžios sektoriaus programos kilmė ir statusas:

— pagrindinės sektoriaus politikos, sektoriaus biudžeto ir jo vidutinio laikotarpio finansinių perspektyvų (jei tokių yra) vertinimo išvados, taip pat ryšys su teritorijos strategine sistema;

— institucinių gebėjimų įvertinimas;

— bendra sektorinių politikos sričių ir strategijų įgyvendinimo priežiūros sistema.

Jei biudžeto parama naudojama kaip finansavimo priemonė, pateikite pagrindines viešųjų finansų valdymo vertinimo išvadas:

— esamos viešųjų finansų valdymo sistemos kokybė, įskaitant konkrečiam sektoriui būdingus su viešųjų finansų valdymu susijusius aspektus ir reformas;

— viešųjų finansų valdymo gerinimo proceso įvertinimas.

Jei naudojama biudžeto parama, nurodykite, kad yra įvykdyti atitinkami tinkamumo kriterijai:

— tiksliai apibrėžta sektoriaus politika ir

— tiksliai apibrėžta viešųjų finansų valdymo gerinimo programa.

Įgyta patirtis

Būtina remtis apžvalgomis, vertinimais, stebėsenos rezultatais ir atitinkamų ankstesnių veiksmų vertinimais.

Papildomos priemonės

Bendra tebevykdomų EB priemonių apžvalga, kitų paramą teikiančių subjektų ir (arba) paramą gaunančios UŠT priemonės, papildančios šią priemonę.

Paramą teikiančių subjektų koordinavimas

Paramą gaunančios UŠT ir (arba) kitų paramą teikiančių subjektų, visų pirma valstybių narių, koordinavimo proceso aprašymas.

2. *Aprašymas*

Tikslai ir numatomi rezultatai

Valdžios sektoriaus programos tikslai ir pagrindiniai elementai ir su šia programa susiję dabartinės sektoriaus politikos paramos programos tikslai.

Rezultatai, kurių tikimasi iš valdžios sektoriaus programos ir sektoriaus politikos paramos programos; konkreti veikla, kurios bus imtasi pagal sektoriaus politikos paramos programą.

Dalyviai

Pagrindinių dalyvių, įskaitant paramos gavėjus, aprašymas; konsultacijos su pilietine visuomene ir kitais partneriais; institucinių gebėjimų turėjimas ir įvertinimas.

Rizika ir prielaidos

Pagrindinės rizikos nurodymas ir riziką mažinančių priemonių apžvalga; siūlomų veiksmų tvarumą įrodantys elementai. Jei biudžeto parama naudojama kaip finansavimo priemonė, reikėtų paminėti su tinkamumo kriterijais susijusią riziką.

Susiję klausimai

Aplinkos tvarumas, lyčių lygybė, geras valdymas ir žmogaus teisės.

3. *Įgyvendinimo aspektai*

Įgyvendinimo metodas

Pasirinkite atitinkamą variantą pagal pasirinktą finansavimo priemonę:

▼M1

— centralizuotas valdymas,

— jungtinis valdymas pasirašant susitarimą su tarptautine organizacija,

— decentralizuotas valdymas, pasirašant finansavimo susitarimą su UŠT (šį variantą pasirinkti iš dalies centralizuoto įgyvendinimo ir iš dalies decentralizuoto įgyvendinimo atveju).

Jei viešųjų pirkimų sutartys sudaromos ir dotacijų skyrimo procedūros vykdomos decentralizuotai:

— Komisija viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo procedūras kontroliuoja *ex ante*, jei vertė > 50 000 EUR, ir *ex post*, jei pirkimo sutarties vertė < 50 000 EUR,

arba

— Komisija viešųjų pirkimų procedūras kontroliuoja *ex post* (visiškas decentralizavimas gali būti pasirinktas tik tuo atveju, jeigu yra visiškai įvykdyti finansiniame reglamente nurodyti decentralizavimo kriterijai).

Decentralizuotų mokėjimų atveju (galima pasirinkti tuo atveju, jei atitinkamų sutarčių skyrimo procedūros yra decentralizuotos):

— per programų sąmatas mokėjimai veiklos išlaidoms ir sutartims decentralizuojami neviršijant šių ribų:

Darbai	Prekės	Paslaugos	Dotacijos
< 300 000 EUR	< 150 000 EUR	< 200 000 EUR	≤ 100 000 EUR

arba

— mokėjimai visiškai decentralizuojami (visiškas decentralizavimas gali būti pasirinktas tik tuo atveju, jei yra visiškai įvykdyti finansiniame reglamente nustatyti decentralizavimo kriterijai).

Viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūros

Šį tekstą būtina įtraukti be pakeitimų tai veiklai, kuriai taikomos EB procedūros: „Visos priemonės įgyvendinimo sutartys turi būti skiriamos ir vykdomos pagal Komisijos nustatytas ir paskelbtas procedūras ir tipinius dokumentus dėl išorės veiksmų įgyvendinimo, galiojančius tuo metu, kai yra pradedama atitinkama procedūra.“

Šį tekstą būtiną įtraukti be pakeitimų, jeigu susitarime su tarptautine organizacija numatoma taikyti savo taisykles ir procedūras, kurios atitinka nustatytus tarptautinius standartus: „Visos priemonės įgyvendinimo sutartys turi būti skiriamos ir vykdomos pagal atitinkamos tarptautinės organizacijos nustatytas ir paskelbtas procedūras ir tipinius dokumentus.“

Jei taikomos ne EB taisyklės ir procedūros, jos turėtų būti nurodytos ir atitikti finansiniame reglamente nustatytus kriterijus.

Biudžetas ir tvarkaraštis

Orientacinis visos sumos suskirstymas pagal pagrindines sudedamąsias dalis, įskaitant vertinimą, auditą ir matomumą. Prireikus taip pat nurodyti paramą gaunančios UŠT įnašą pagal biudžeto punktą ir ar šis įnašas mokamas grynaisiais, ar natūra.

Jei tai įmanoma, nurodyti dotacijoms ir viešųjų pirkimų sutartims rezervuoto finansavimo dalis; sutarčių atveju nurodyti pirkimo rūšį (paslaugos, prekės, darbai), o dotacijų skyrimo atveju – pagrindinę numatomų dotacijos gavėjų kategoriją.

Jei taikytina: pateikti orientacinį viešųjų pirkimų procedūrų pradėjimo ar kvietimų teikti pasiūlymus tvarkaraštį.

Jei biudžeto parama naudojama kaip finansavimo priemonė, nurodyti orientacinį mokėjimų tvarkaraštį mėnesiais, prireikus išskiriant fiksuotąsias ir kintamąsias dalis.

Nurodyti veiklos trukmę mėnesiais nuo finansavimo susitarimo pasirašymo (jei finansavimo susitarimas nepasirašomas, tuomet nuo sutarties ar kito įgyvendinimo susitarimo pasirašymo).

Veiklos rezultatų stebėsena ir išmokėjimo kriterijai

Veiklos rezultatų stebėsenos priemonių aprašymas.

▼M1

Sektoriaus politikos paramos programos veiklos rezultatų rodikliai; derėjimas su bendra valdžios sektoriaus programos veiklos rezultatų vertinimo sistema; veiklos rezultatų stebėsenos procesas; patikros priemonės; veiksmai veiklos rezultatų vertinimui stiprinti (kai taikytina).

Jei biudžeto parama ar bendro finansavimo fondas (pulas) pasirenkamas kaip finansavimo priemonė: bendrosios visų mokėjimo dalių išmokėjimo sąlygos; sritys, kuriose apibrėžiamos konkrečios atskirų mokėjimo dalių išmokėjimo sąlygos.

Sąnaudos, nauda, rezultatai ir kiek įmanoma poveikio rodikliai turėtų būti nurodyti politikos sritims, kurias apima tikslinė sritis. Nurodant rodiklius turi būti atsižvelgta į SMART kriterijus (konkrečius, kurie gali būti įvertinti per trumpą ir (arba) vidutinės trukmės laikotarpį, kuriuos įmanoma pasiekti, kurie yra realūs ir susieti su konkrečiais terminais), nurodyti pradinį lygmenį, planinę užduotį ir aiškų laikotarpį, kad atliekant metinę, laikotarpio vidurio ir pabaigos peržiūras būtų galima atlikti palyginimus.

Vertinimas ir auditas

Vertinimų (laikotarpio vidurio, galutinis, *ex post*) ir audito tvarkos aprašymas.

Informavimas ir matomumas

Informavimo ir matomumo veiklos aprašymas.

B VARIANTAS. BENDRA BIUDŽETO PARAMA

Identifikaciniai duomenys

Pavadinimas			
Bendra vertė	*EB įnašas*		
Pagalbos metodas / valdymo būdas	Bendra biudžeto parama – centralizuotas valdymas		
DAC-kodas		Sektorius	

1. *Loginis pagrindimas ir UŠT padėtis*

Ekonominė ir socialinė padėtis

Makroekonominė padėtis: BVP struktūra, naujausi ekonominės veiklos rezultatai, apimantys BVP augimą ir infliaciją; viešieji finansai, biudžeto deficitas, skolų našta ir įsiskolinimų suma; išlaidų dalis pagrindiniuose sektoriuose; einamųjų mokėjimų ir kapitalo sąskaitos balansas, rezervai; pinigų politikos padėtis; išorės paramos vaidmuo ekonomikoje; pagrindinių praeities ir numatomų tendencijų suvestinė panaudojant makroekonominius kintamuosius; valstybės partnerės ir Tarptautinio valiutos fondo santykių apibūdinimas; visi specialūs makroekonominės reikšmės UŠT turintys klausimai.

Duomenys apie skurdą ir jo tendencijos: realiojo BVP pokyčiai vienam gyventojui; augimo tempo ir siekio mažinti skurdą derėjimas; tyrimų skurdo srityje rezultatai; pagrindinių socialinių rodiklių padėtis, palyginti su kitomis valstybėmis; paskutinių metų rodiklių pokyčiai (jei tokios informacijos yra).

Nurodyti, kad yra įvykdytas atitinkamas tinkamumo gauti biudžeto paramą kriterijus, t. t. kad yra susiformavusi arba įgyvendinama į stabilumą orientuota makroekonominė politika ir kad šią politiką turėtų remti EB.

Paramą gaunančios UŠT bendradarbiavimo politika ir strategija

Pagrindiniai politikos ir strateginiai prioritetai ir kryptys:

— UŠT politika ir strategija:

  — pagrindinės UŠT politikos ir strategijos ypatybės (dabartinės padėties analizė, politikos ir strategijos nurodymas, veiksmų planas (-ai), vidutinio laikotarpio finansinės perspektyvos ir biudžetas, rezultatyvumo įvertinimas, stebėsena ir vertinimas,

  — politikos ir strategijos realumas (pavyzdžiui, augimo ir skurdo mažinimo santykis, strateginės kryptys),

  — politiką ir strategiją kuriantys subjektai.

— Veiklos rezultatų įvertinimas: stebėsenos proceso, taikant veiklos rezultatų rodiklius, buvimas, siekiant įvertinti tikslų pasiekimą; Tūkstantmečio

▼M1

plėtros tikslų ir politinio bei ekonominio derinimo su ES atitikimas; programos, kuri užtikrintų naudojamų veiklos rezultatų rodiklių kokybę, buvimas.

— Nurodyti, kad yra įvykdytas atitinkamas tinkamumo gauti biudžeto paramą kriterijus, t. t. kad yra vykdoma ar planuojama įgyvendinti gerai apibrėžta vystymosi ar reformos politika ir strategija ir šią politiką turėtų remti EB.

Sektorinės politikos sritys (kai taikytina)

Šioje programoje minimų pagrindinių sektorių ypatybių ir sektorinės politikos prioritetinėse srityse apžvalga.

Viešieji finansai

Svarbiausi su viešaisiais finansais susiję klausimai dviejose pagrindinėse srityse:

— Viešųjų finansų valdymas:

  — esamos viešųjų finansų valdymo sistemos kokybės įvertinimas,

  — viešųjų finansų valdymo gerinimo proceso įvertinimas, įskaitant UŠT valdžios institucijų įsipareigojimą gerinti viešųjų finansų valdymo veiklos rezultatus; reformos strategijos tinkamumas ir įgyvendinimo laipsnis; gebėjimų vystymo programų tinkamumas ir koordinavimo bei įgyvendinimo laipsnis viešųjų finansų valdymo srityje,

  — nurodyti, kad yra įvykdytas atitinkamas tinkamumo gauti biudžeto paramą kriterijus, t. t. kad yra patikima ir tinkama programa, skirta tobulinti viešųjų finansų valdymą.

— Nacionalinis biudžetas ir vidutinio laikotarpio finansinės perspektyvos: biudžeto paramos dydis, palyginti su biudžetu; biudžeto rūšis ir padengimas (įskaitant biudžeto pajamų ir išlaidų struktūrą; UŠT politikos ir strategijos bei biudžeto asignavimų ir išlaidų derėjimas; biudžeto strategija (įskaitant fiskalinį tvarumą, skolos tvarumą, biudžeto taisykles, finansavimo strategijas); bet koks darbas, kai lėšos panaudojamos veiksmingai; visų vidutinio laikotarpio finansinių perspektyvų (įskaitant padengimą, integravimo arba neintegravimo į biudžeto procesą mastą, perorientavimo pagal politikos sritis ir strategijas mastą) statusas.

Įgyta patirtis

Įgytos patirties trumpas apibūdinimas, įskaitant ankstesnių veiksmų, turinčių reikšmės šiai konkrečiai programai, peržiūrų, vertinimų, stebėsenos ir vertinimų rezultatus.

Papildomi veiksmai

Tebevykdomų EB veiksmų bendras apibūdinimas, kitų paramą teikiančių subjektų ir (arba) paramą gaunančios UŠT veiksmai, papildantys šią priemonę.

Paramą teikiančių subjektų koordinavimas

Paramą gaunančios UŠT ir (arba) kitų paramą teikiančių subjektų, visų pirma valstybių narių, koordinavimo proceso aprašymas.

2. *Aprašymas*

Tikslai

Bendri tikslai: kildinami iš UŠT politikos ir strategijos, dažniausiai apima prisidėjimą prie plataus masto plėtros tikslų ir Tūkstantmečio plėtros tikslų, pavyzdžiui, augimo, skurdo mažinimo, saugumo ir geros kaimynystės, integracijos į pasaulio ekonomiką, ekonominės partnerystės.

Paskirtis (konkretus tikslas): kildinama iš UŠT politikos ir strategijos, tai susiję su konkrečiais bendros strategijos aspektais. Dažnai ji susijusi su makroekonominio stabilumo, viešųjų finansų valdymo gerinimu, valdymo ir socialinių paslaugų reformų įgyvendinimu ir veiklos rezultatų gerinimu.

Numatomi rezultatai ir pagrindinė veikla

Numatomi rezultatai: tai dažnai susiję su geresniu viešojo ar bendrojo valdžios sektoriaus veikimu ir jo tiekiamomis prekėmis ar teikiamomis paslaugomis bei tobulinimais viešosios politikos ir viešųjų išlaidų srityje. Šios prekės ir paslaugos būtų tos, kurios prisideda prie bendrų tikslų, kaip ir tos, kurios susijusios su skurdo mažinimu ir Tūkstantmečio plėtros tikslais.

▼M1

Veikla apima su politiniu dialogu, gebėjimų vystymo veikla, biudžeto paramos išmokėjimo sąlygų priežiūra susijusius klausimus. Priemonės (arba sąnaudos) daugiausia reikš iš biudžeto teikiamą finansinę paramą, nurodant šios paramos dydį, palyginti su pagrindiniais makroekonominiais kintamaisiais.

Dalyviai

Pagrindinių dalyvių, įskaitant naudos gavėjus, aprašymas; konsultavimasis su pilietine visuomene ir kitais partneriais; institucinių gebėjimų turėjimas ir įvertinimas.

Rizika ir prielaidos

Pagrindinės rizikos nustatymas, visų pirma susijusios su tinkamumo gauti paramą kriterijais, ir riziką mažinančių priemonių apžvalga.

Susiję klausimai

Aplinkos tvarumas, lyčių lygybė, geras valdymas ir žmogaus teisės.

3. *Įgyvendinimo aspektai*

Biudžetas ir tvarkaraštis

Visas biudžetas ir orientacinis išmokėjimų tvarkaraštis mėnesiais, išskiriant fiksuotąsias ir (arba) kintamąsias dalis, kai taikytina.

Veiklos trukmė nurodyta mėnesiais nuo finansavimo susitarimo pasirašymo dienos.

Biudžeto asignavimai priemonę papildančioms paramos priemonėms.

Biudžeto paramos ypatybės

Nurodyti: tiesioginė / netiesioginė; tikslinė / netikslinė; vidutinio laikotarpio / trumpalaikė politika ir strategija (kai taikytina).

Viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūros

Tik papildomai paramai, tokiai kaip techninė pagalba, auditas, vertinimas. Šis tekstas turi būti įtrauktas be pakeitimų: „Visos priemonės įgyvendinimo sutartys turi būti skiriamos ir vykdomos pagal Komisijos nustatytas ir paskelbtas procedūras ir tipinius dokumentus dėl išorės veiksmų įgyvendinimo, galiojančius tuo metu, kai pradedama atitinkama procedūra.“

Veiklos rezultatų stebėsena ir paramos išmokėjimo kriterijai

Veiklos rezultatų stebėsenos tvarkos, bendrų visų paramos dalių išmokėjimo sąlygų, konkrečių atskirų dalių išmokėjimo sąlygų aprašymas. Sąnaudos, nauda, rezultatai ir kiek įmanoma poveikio rodikliai turėtų būti nurodyti politikos sritims, kurias apima tikslinė sritis. Nurodant rodiklius turi būti atsižvelgta į SMART kriterijus (konkrečius, kurie gali būti įvertinti per trumpą ir (arba) vidutinės trukmės laikotarpį, kuriuos įmanoma pasiekti, kurie yra realūs ir susieti su konkrečiais terminais), nurodyti pradinį lygmenį, planinę užduotį ir aiškų laikotarpį, kad atliekant metinę, laikotarpio vidurio ir pabaigos peržiūras būtų galima atlikti palyginimus.

Vertinimas ir auditas

Vertinimų (laikotarpio vidurio, galutinis, *ex post*) ir audito tvarkos aprašymas.

Informavimas ir matomumas

Informavimo ir matomumo veiklos aprašymas.

▼M1

C VARIANTAS. PROJEKTO METODAS

Identifikaciniai duomenys

Pavadinimas			
Bendra vertė	*Nurodyti: EB įnašas ir, jei taikytina, paramą gaunančios UŠT (ir kitų paramą teikiančių subjektų, jei taikytina) įnašas*		
Pagalbos metodas / valdymo būdas	Projekto metodas – centralizuotas (tiesioginis arba netiesioginis) / decentralizuotas/jungtinis valdymas		
DAC-kodas		Sektorius	

1. *Loginis pagrindimas*

Sektoriaus padėtis

Atitinkamo sektoriaus ar teminės srities (regioniniu lygmeniu, kai taikytina) apibūdinimas ir politikos srities ir pagrindinės problemos, kurias ketinama išspręsti vykdant projektą.

Įgyta patirtis

Būtina remtis apžvalgomis, vertinimais, stebėsenos rezultatais ir šiam konkrečiam projektui svarbių ankstesnių veiksmų vertinimais.

Papildomi veiksmai

Bendra tebevykdomų EB veiksmų apžvalga, kitų paramą teikiančių subjektų ir (arba) paramą gaunančios UŠT veiksmai, papildantys šią priemonę.

Paramą teikiančių subjektų koordinavimas

Paramą gaunančios UŠT ir (arba) kitų paramą teikiančių subjektų, visų pirma valstybių narių, koordinavimo proceso aprašymas.

2. *Aprašymas*

Tikslai

Bendri EB paramos tikslai ir paskirtis (konkretus tikslas).

Numatomi rezultatai ir pagrindinė veikla

Strategija, pasirinkta išspręsti nustatytas problemas, kurias siekiama pašalinti vykdant projektą; numatomų rezultatų aprašymas ir būdo, kaip jie bus pasiekti, nurodymas.

Dalyviai

Pagrindinių dalyvių, įskaitant paramos gavėjus, aprašymas; konsultacijos su pilietine visuomene ir kitais partneriais, kai taikytina; institucinių gebėjimų turėjimas ir įvertinimas.

Rizika ir prielaidos

Pagrindinės rizikos nurodymas ir riziką mažinančių priemonių apžvalga, įskaitant sąlygas, kurios turi būti įvykdytos prieš įgyvendinimą ir įgyvendinimo metu; siūlomos priemonės tvarumą įrodantys elementai.

Susiję klausimai

Aplinkos tvarumas, lyčių lygybė, geras valdymas ir žmogaus teisės.

3. *Įgyvendinimo aspektai*

Įgyvendinimo metodas

Pasirinkite atitinkamą variantą pagal pasirinktą finansavimo priemonę:

— centralizuotas valdymas,

— jungtinis valdymas pasirašant susitarimą su tarptautine organizacija,

— decentralizuotas valdymas, pasirašant finansavimo susitarimą su UŠT (šį variantą pasirinkti iš dalies centralizuoto įgyvendinimo ir iš dalies decentralizuoto įgyvendinimo atveju),

nurodyti užduotis (viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūras / mokėjimus), kurias planuojama centralizuoti ar decentralizuoti, perkančiąją ir mokėjimo organizaciją (-as).

▼M1

Jei viešųjų pirkimų sutartys sudaromos ir dotacijų skyrimo procedūros vykdomos decentralizuotai:

— Komisija viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo procedūras kontroliuoja *ex ante*, jei pirkimo sutarties vertė > 50 000 EUR, ir *ex post*, jei pirkimo sutarties vertė < 50 000 EUR,

arba

— Komisija pirkimų procedūras kontroliuoja *ex post* (visiškas decentralizavimas gali būti pasirinktas tik tuo atveju, jeigu yra visiškai įvykdyti finansiniame reglamente nurodyti decentralizavimo kriterijai).

Mokėjimų decentralizavimo atveju (galima pasirinkti tuo atveju, jei atitinkamų sutarčių skyrimo procedūros yra decentralizuotos):

— per programų sąmatas mokėjimai veiklos išlaidoms ir sutartims decentralizuojami neviršijant šių ribų:

Darbai	Prekės	Paslaugos	Dotacijos
< 300 000 EUR	< 150 000 EUR	< 200 000 EUR	≤ 100 000 EUR

arba

— mokėjimai visiškai decentralizuojami (visiškas decentralizavimas gali būti pasirinktas tik tuo atveju, jei visiškai įvykdyti finansiniame reglamente nustatyti decentralizavimo kriterijai).

V i e š ų j ų p i r k i m ų i r d o t a c i j ų s k y r i m o p r o c e d ū r o s

Šį tekstą būtina įtraukti be pakeitimų tai veiklai, kuriai taikomos EB procedūros: „Visos priemonės įgyvendinimo sutartys turi būti skiriamos ir vykdomos pagal Komisijos nustatytas ir paskelbtas procedūras ir tipinius dokumentus dėl išorės veiksmų įgyvendinimo, galiojančius tuo metu, kai pradedama atitinkama procedūra.“

Šį tekstą būtina įtraukti be pakeitimų, jeigu susitarime su tarptautine organizacija numatoma naudoti savo taisykles ir procedūras, kurios atitinka nustatytus tarptautinius standartus: „Visos priemonės įgyvendinimo sutartys turi būti skiriamos ir vykdomos pagal atitinkamos tarptautinės organizacijos nustatytas ir paskelbtas procedūras ir tipinius dokumentus.“

Jei taikomos ne EB taisyklės ir procedūros, jos turėtų būti nurodytos ir atitikti finansiniame reglamente statytus kriterijus.

B i u d ž e t a s i r t v a r k a r a š t i s

Orientacinis visos sumos suskirstymas pagal pagrindines sudedamąsias dalis, įskaitant vertinimą, auditą ir matomumą. Prireikus taip pat nurodyti paramą gaunančios UŠT įnašą pagal biudžeto punktą ir ar šis įnašas mokamas grynaisiais, ar natūra.

Jei tai įmanoma, nurodyti dotacijoms ir viešųjų pirkimų sutartims rezervuoto finansavimo dalis; sutarčių atveju nurodyti pirkimo rūšį (paslaugos, prekės, darbai), o dotacijų skyrimo atveju – pagrindinę paramos gavėjų kategoriją.

Jei taikytina: pateikti orientacinį pirkimo procedūrų pradėjimo ar kvietimų teikti pasiūlymus tvarkaraštį.

Numatoma veiklos trukmė mėnesiais nuo finansavimo susitarimo pasirašymo (jei finansavimo susitarimas nepasirašomas, tuomet nuo sutarties ar kito įgyvendinimo susitarimo pasirašymo).

V e i k l o s r e z u l t a t ų s t e b ė s e n a

Veiklos rezultatų stebėsenos priemonių aprašymas; pagrindinių pažangą apibūdinančių rodiklių apžvalga. Sąnaudos, nauda, rezultatai, ir kiek įmanoma poveikio rodikliai turėtų būti nurodyti politikos sritims, kurias apima tikslinė sritis. Nurodant rodiklius turi būti atsižvelgta į SMART kriterijus (konkrečius, kurie gali būti įvertinti per trumpą ir (arba) vidutinės trukmės laikotarpį, kuriuos įmanoma pasiekti, kurie yra realūs ir susieti su konkrečiais terminais), nurodyti pradinį lygmenį, planinę užduotį ir aiškų laikotarpį, kad atliekant metinę, laikotarpio vidurio ir pabaigos peržiūras būtų galima atlikti palyginimus.

V e r t i n i m a s i r a u d i t a s

Vertinimų (laikotarpio vidurio, galutinio, *ex post*) ir audito tvarkos aprašymas.

▼**M1**

Informavimas ir matomumas

Informavimo ir matomumo veiklos aprašymas.